

Sygn. akt IV KK 282/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Rafał Małarski

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **P.W.**

skazanego z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii w zw. z art. 12 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 5 kwietnia 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt II K [...] /15,

**uchyła zaskarżony wyrok w odniesieniu do P.W. w części
dotyczącej kary orzeczonej za czyn z art 59 ust. 1 ustawy z dnia
29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art 12 kk
(pkt V.2) i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi
Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

P.W. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 28 kwietnia 2015 r. w T. woj. p. działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.05.179.1485) posiadał substancję odurzającą w postaci marihuany w znacznej ilości wynoszącej 49,575 g pozwalających wytworzenie około 50 - 167 porcji umożliwiających jednorazowe odurzenie się oraz 51,872 g haszyszu pozwalających na wytworzenie około 52 porcji umożliwiających jednorazowe odurzenie się, tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (aktualnie Dz.U.2017.783 j.t.) – pkt 5 ppkt 1;

2. w bliżej nieustalonych datach w okresie od czerwca do września 2013 r. w T., woj. p., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił S.Ś. pięciokrotnie substancji psychotropowej w postaci amfetaminy każdorazowo w ilości nie mniejszej niż 1 gram za kwotę 30 zł. - łącznie 5 gram, za łączną kwotę 150 zł, tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. - pkt 5 ppkt 2;

3. w bliżej nieustalonej dacie września 2013 r. w T., woj. p., działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, udzielił jednokrotnie S.Ś. substancji odurzającej w postaci marihuany w ilości nie mniejszej niż 1 gram - porcji umożliwiającej jednorazowe odurzenie się, tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - pkt 5 ppkt 3.

Wyrokiem z dnia 28 września 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II K [...]/15. Sąd Rejonowy w T. uznał oskarżonego P.W. za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt 5 ppkt 1 aktu oskarżenia stanowiącego przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt V.1), czynu zarzucanego w pkt 5 ppkt 2 aktu oskarżenia stanowiącego przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. (pkt V. 2), czynu zarzucanego w pkt 5 ppkt 3 aktu oskarżenia, przy czym ustalił, że stanowił on przestępstwo z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o

przeciwdziałaniu narkomanii (pkt V. 3) i za to, przy zastosowaniu art. 3 § 1 k.k. za czyn z pkt 5 ppkt 1 aktu oskarżenia na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał P.W. na karę roku pozbawienia wolności. Za czyn z pkt 5 ppkt 2 aktu oskarżenia na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał P.W. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Za czyn z pkt 5 ppkt 3 aktu oskarżenia na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał P.W. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i w ich miejsce orzekł P.W. karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt V.4). Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec P.W. kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawiesił ustalając okres próby na 3 lata (pkt V.5). Na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał P.W. do powstrzymania się od używania innych środków odurzających niż alkohol. Na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddał go pod dozór kuratora sądowego na czas trwania okresu próby i w oparciu o art. 71 § 1 k.k. i art. 33 § 1 i 3 k.k. orzekł wobec P.W. 100 stawek dziennych po 20 zł każda, a na podstawie art. 45 § 1 k.k. przepadek kwoty 150 zł tytułem osiągniętej korzyści majątkowej. Na podstawie art. 63 § 1 i § 5 k.k. zaliczył P.W. na poczet orzeczonej kary grzywny okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny. Jednocześnie na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek dowodów zabezpieczonych do sprawy (pkt V. 6 -12).

Wyrok ten, w części dotyczącej P.W., nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 3 listopada 2016 r. bez kontroli instancyjnej

Kasację od tego orzeczenia, na niekorzyść skazanego, wniosł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze za czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. wskazany w pkt V.2. wyroku oraz orzeczenia o karze łącznej z pkt V.4. wyroku. Skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego art.

59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., polegające na orzeczeniu w stosunku do oskarżonego P.W. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, a więc w wymiarze niższym niż dolna granica ustawowego zagrożenia.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w stosunku do P.W. w części dotyczącej orzeczenia o karze wskazanej w pkt V. 2. wyroku oraz orzeczenia o karze łącznej i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego została wniesiona w terminie określonym w art. 524 § 3 k.p.k. i podlegała uwzględnieniu jako zasadna. Trafnie Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wskazał, że przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zagrożone jest karą pozbawienia wolności, której dolna granica wynosi rok. Nie ulega zatem wątpliwości, że wymierzając P.W. za przestępstwo zakwalifikowane z tego przepisu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem poniżej tej granicy, bez zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, Sąd Rejonowy w T. rażąco naruszył prawo materialne, a to art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jest oczywiste, że zaistniałe uchybienie miało istotny wpływ na treść wyroku, bowiem w razie prawidłowego stosowania prawa materialnego Sąd *meriti* mógłby wymierzyć skazanemu karę pozbawienia wolności w innej wysokości. Należy podzielić pogląd, że wymierzenie kary poniżej lub powyżej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianej za przypisane oskarżonemu przestępstwo, bez zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia, bądź obostrzenia kary, stanowi rażące naruszenie prawa materialnego i zawsze ma, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., istotny wpływ na treść wyroku (zob. wyrok SN z dnia 2 grudnia 2010 r., sygn. akt III KK 298/10, Lex nr 686663). Dlatego też zasadność podniesionego zarzutu kasacyjnego nie budzi wątpliwości.

W celu wyeliminowania zaistniałej nieprawidłowości należało uchylić zaskarżony wyrok w jego pkt V. 2., w części dotyczącej kary orzeczonej za czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i tylko w tym zakresie przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W konsekwencji co do tego czynu powstał stan prawomocności horyzontalnej w odniesieniu do winy i kwalifikacji prawnej.

Natomiast nietrafny okazał się postulat o uchylenie orzeczonej kary łącznej (pkt V.4), ponieważ w związku z uchyleniem orzeczenia w zakresie czynu z pkt. V. 2. węzeł kary łącznej uległ rozwiązaniu z mocy samego prawa, skoro została on ukształtowana także z uwzględnieniem orzeczonej za ten czyn kary jednostkowej (zob. postanowienie SN z dnia 11 maja 2017 r., II KK 127/17, LEX nr 2284179). W związku z tym pozbawione zostały także mocy prawnej pozostałe rozstrzygnięcia związane bezpośrednio z orzeczeniem o karze łącznej z pkt. V. 5 – 8 sentencji tegoż wyroku.

Dalszą konsekwencją zmian wprowadzonych w wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt II K [...]/15, jest utrata mocy wyroku łącznego Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...]/17, stosownie do dyspozycji art. 575 § 2 k.p.k. (k.38 akt SN).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy uwzględni przedstawione wyżej zapatrywania prawne i wyda wobec P.W. orzeczenia respektujące dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Natomiast prawomocne skazania za przestępstwa przypisane P.W. w pkt V. 1 i V.3 wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt II K [...]/15, mogą powodować skutek w postaci konieczności wydania z urzędu wyroku łącznego, w którym należy przeanalizować możliwość objęcia tym wyrokiem także jednostkowego skazania na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wobec P.W. wyrokiem Sądu Rejonowego w T. w sprawie II K [...]/16, który uprzednio był objęty, obecnie już niefunkcjonującym w obrocie prawnym, wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...]/17 (art. 568 a § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., art. 570 k.p.k.). W przypadku, gdy dojdzie do prawomocnego skazania za czyn z pkt V.2, może on również zostać objęty wyrokiem łącznym o ile wymierzona zostanie kara podlegające łączeniu w rozumieniu art. 85 § 1 k.k.. Trzeba jednak pamiętać, że zgodnie z treścią art. 85 § 2 k.k. wydanie wyroku łącznego będzie możliwe tylko w przypadku, gdy kary

wymierzone za czyny jednostkowe oraz te wymierzone w odrębnych wyrokach stanowiących podstawę wyroku łącznego będą podlegały wykonaniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

a.ł